

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

568. meddelelse. 24. januar 1957

A Forsøgsresultater

Forsøg med havresorter, 1953—56

Ved statens forsøgsstationer er forsøgene fortsat med en del ældre sorter samt 3 af de sorter der er omtalt på grundlag af 2 års forsøg i 529. meddelelse. Fra 1955 er 2 nye sorter indgået.

Forsøgene på agerjord er udført på *lerjord* ved Lyngby, Aakirkeby, Tystofte, Abed, Blangstedgaard, Aarslev og Ødum og på *sandjord* ved Jyndeved, Studsgaard, Borris og Tylstrup. På *marsk* ved Højer, *lavmose* ved Tylstrup (Brandborg og Sdr. Elkjær 1956) og *højmose* i Store Vildmose (Centralgaarden) er gennemført en særlig forsøgsserie, hvis resultater er opført for sig. Forsøgene i 1956 ved Lyngby og Tystofte har måttet kasseres på grund af angreb af henholdsvis fritfluer og havreål.

Gennemsnitsresultaterne af forsøgene på agerjord er anført i tabel 1, medens udbyttet af kærne ved de enkelte forsøgssteder er opført i bilaget. Resultaterne for de to sorter, der kun har været med i 2 års forsøg, er omregnet i forhold til gennemsnittet af de øvrige, som er opført med 4 års forsøg. De anførte forholdstal er ligeledes beregnet ud fra dette gennemsnit.

Tabel 1. Forsøg på agerjord

1953—56 42 forsøg	hkg pr. ha		Leje- Forholdstal til- fri- lig- de kærne kærne hed ¹ cm				pct. skal	mg pr. korn	g pr. li- ter	Mod- nings- dato
	kærne	halm	kærne	kærne	hed ¹	cm				
Abed Max (636)	43.8	53.0	104	101	2.9	100	28.4	35.0	517	12/8
Pajbjerg Rex A	42.6	51.8	102	103	4.8	100	25.4	33.0	510	11/8
Svaløf Stål A	41.8	51.0	100	100	3.7	103	25.5	34.0	513	11/8
Borris Opus II	41.7	51.5	99	100	5.1	101	25.9	31.6	503	12/8
Trifolium 52/1	41.8	51.8	98	99	5.0	102	26.0	31.6	507	12/8
Tammisto Sisul	41.8	52.4	98	99	4.8	104	25.4	29.9	488	11/8
Svaløf Ørn E	41.1	51.8	98	98	5.2	102	25.7	31.6	504	12/8
1955—56, 20 forsøg										
Marne	42.7	47.8	102	101	—	97	26.9	33.1	493	11/8
Abed Palu	41.4	50.1	99	98	—	93	26.8	32.9	521	12/8

1. 0=helt stående, 10=helt liggende.

I gennemsnit af 42 forsøg har Abed Max (636) givet højest *kærneudbytte*, 43,8 hkg pr. ha, efterfulgt af Pajbjerg Rex A med 42,6 hkg. De øvrige sorter har givet fra 2,0—2,7 hkg mindre end Abed Max (636) med Svaløf Ørn E som den lavest ydende. I 2 års forsøg har Marne med 42,7 hkg givet 2 pct. mere end middel af de 7 sorter, der har været med i alle forsøg, medens Abed Palu har givet 1 pct. under middel. Efter udbytte af skalfri kærne rykker Abed Max (636) ned på andenpladsen, og Marne's stilling reduceres lidt.

Resultaterne af forsøgene på marsk, lav- og højmosse fremgår af tabel 2.

Tabel 2. Forsøg på marsk, lav- og højmosse

	Marsk		Lavmosse		Højmosse		Leje- tilbøje-		pct. skal		
	hkg pr. ha kærne	fh. halm kærne	hkg pr. ha kærne	fh. halm kærne	hkg pr. ha kærne	fh. halm kærne	lig- hed ¹				
1953—56											
Antal forsøg	4		4		4						
Abed Max (636) .	46.0	60.1	103	37.3	48.4	102	32.0	46.7	100	2.4	28.1
Pajbjerg Rex A ..	45.1	57.7	101	—	—	—	—	—	—	4.2	25.5
Pajbjerg Regent ..	45.0	58.7	101	35.8	48.5	98	31.0	42.8	97	3.3	24.5
Svaløf Stål A	44.2	57.4	99	36.5	48.1	100	32.1	44.6	100	3.1	25.1
Abed Palu	42.3	60.4	95	36.9	50.3	101	32.7	46.4	102	1.5	25.8
1953—54 Antal forsøg	2		1		2						
Tammisto Sisu ..	42.5	55.9	96	35.5	53.2	97	30.8	45.0	96	3.6	24.3
1955—56 Antal forsøg	2		3		2						
Marne	44.6	55.5	100	38.8	45.7	106	34.5	41.0	108	3.3	26.0

1. 0 = helt stående, 10 = helt liggende.

På marsk har Abed Max (636) været højestydende. Herefter følger de to Pajbjergsorter, Rex A og Regent, der har givet ca. 1 hkg mindre. På lav- og højmosse har Marne i 2 års forsøg givet højest udbytte efterfulgt af henholdsvis Abed Max (636) og Abed Palu.

Oversigt over de prøvede sorter

Abed Max (Abed Minor × Abed 30) har på agerjord og marsk givet højest udbytte af kærne ialt og næsthøjest af skalfri kærne på agerjord. Har noget udspærret top og er halmrig. Kærnen er stor og tykskallet. Rumvægten høj. Sorten er meget stivstrået.

Pajbjerg Rex A (Mansholts Binder × Svaløf Ørn). Udbytte af kærne ialt på såvel agerjord som marsk er lidt over middel, højest af skalfri kærne. Noget uensartet af type. Kærnen stor, tyndskallet, rumvægten godt middelhøj. Ret stivstrået.

Svaløf Stål A (Svaløf Ørn × Svaløf Stjerne). Kærneudbyttet middelhøjt. Ret stærkt udspærrede topgrene og store småaks. Kærnen stor, tyndskallet. Rumvægten godt middelhøj. Sorten er stivstrået.

Borris Opus II (udvalgt af Borris Stand) er kun prøvet på agerjord. Kærneudbyttet knap middel. Ret stærkt udspærrede topgrene og fine småaks. Kærnen ret lille og ret tyndskallet, rumvægten middelhøj. Sorten er kun ret stivstrået.

Trifolium 52/1 (udvalgt af Bøtø), er kun prøvet på agerjord. Kærneudbyttet knap middel. Er noget uensartet af type og har ret stærkt udspærret top. Kærnestørrelse, skalprocent og rumvægt middelhøj. Sorten er kun ret stivstrået.

Tammisto Sisu (Vasa × sort havre, Tammisto 02272). Er prøvet på alle jordbundstyper. Kærneudbyttet på agerjord 2 pct., på marsk, lav- og højpose, 3—4 pct. under middel. Har små kærner med knap middelhøj skalprocent. Rumvægten er lav. Sorten har ret langt strå, og er kun ret stivstrået.

Svaløf Ørn E (Svaløf Sejr × v. Lochows Gelbe) er kun prøvet på agerjord. Kærneudbyttet er lidt under middel. Knap middelstor, ret tyndskallet kærne. Rumvægten lidt under middel. Sorten er kun ret stivstrået.

Pajbjerg Regent (Mansholts Binder × Svaløf Ørn) har kun været i forsøg på marsk og pose. Kærneudbyttet på marsk lidt over middel, på lav- og højpose har sorten givet næstlavest udbytte. Halmudbyttet omkring middel. Kærnen middelstor, tyndskallet. Rumvægten middel. Sorten har kort og stivt strå.

De to følgende sorter har kun været med i hovedforsøgene 1955—56.

Marne, hollandsk sort (Echo × Ørn). På agerjord, lavpose og højpose har sorten givet henholdsvis 2, 6 og 8 pct. over middel af kærne, på marsk middeludbytte. Halmudbyttet er lavt, strået kort og bladrigt. Kærnen hvid, godt middelstor med noget tyk skal. Rumvægten lav. Ret stivstrået på marsk og pose. På agerjord har lejetilbøjeligheden på grund af tørke i 1955—56 ikke kunnet fastslås. (I orienterende forsøg 1953—54 fik sorten karakteren 5,6 (Svaløf Stål A 3,9)).

Abed Palu (Svaløf Ørn × Abed Minor) har på lav- og højpose givet over, på agerjord under middel af kærne. På marsk har sorten været lavestydende. Halmudbyttet er ret lavt på agerjord, men over middel på marsk, lav- og højpose. Strået er meget kort. Kærnen middelstor, skalprocenten middelhøj og rumvægten meget høj. På marsk, lav- og højpose har sorten været mest stivstrået. Af samme årsag som hos forannævnte sort har lejetilbøjeligheden på agerjord ikke kunnet fastslås. I orienterende forsøg 1954 var Palu den mest stivstråede.

Sortsforsøg med havre på agerjord 1953—56
hkg kærne pr. ha og forholdstal¹

Sort	Gennem- snit	Lyng- by ²	Aakir- keby	Tys- tofte ²	Abed	Blang- sted	Askov	Ødum	Jynde- vad	Studs- gaard	Borris	Tyl- strup
1953—56, 42 forsøg.												
Abed Max (636).....	43.8	39.6	42.5	47.4	49.6	51.4	51.5	50.9	30.4	34.2	44.9	39.7
Pajbjerg Rex A.....	42.6	39.9	42.7	46.4	46.7	50.3	48.6	49.2	31.1	34.3	42.4	37.9
Svaløf Stål A.....	41.8	39.0	40.9	44.9	46.3	48.7	47.7	49.9	29.8	33.6	42.3	36.7
Borris Opus II.....	41.7	39.5	42.0	45.4	46.7	48.4	47.9	47.8	30.0	33.2	40.7	37.0
Trifolium 52/1.....	41.3	38.4	42.8	45.2	45.5	47.7	47.2	47.2	30.1	33.8	41.2	36.5
Tammisto Sisu.....	41.3	38.2	43.1	43.3	45.5	48.1	46.4	47.6	30.1	33.7	42.7	35.5
Svaløf Ørn E.....	41.1	38.7	42.1	44.6	45.9	48.0	46.9	47.6	29.1	32.9	41.0	36.0
1955—56, 20 forsøg.												
Marne.....	42.7	39.2	43.8	44.7	45.5	51.0	48.8	50.6	31.2	35.1	41.9	37.3
Abed Palu.....	41.4	37.0	41.0	43.5	45.4	47.4	49.1	49.7	30.8	32.6	41.5	37.3
1953—56, 42 forsøg.												
Abed Max (636).....	104	101	100	105	106	105	107	105	101	102	106	107
Pajbjerg Rex A.....	102	102	101	102	100	103	101	101	103	102	101	102
Svaløf Stål A.....	100	100	97	99	99	100	99	103	99	100	100	99
Borris Opus II.....	99	101	99	100	100	99	100	98	100	99	97	100
Trifolium 52/1.....	98	98	101	100	98	97	98	97	100	99	98	99
Tammisto Sisu.....	98	98	102	96	98	98	97	98	100	100	101	96
Svaløf Ørn E.....	98	99	100	98	98	98	98	98	97	98	97	97
1955—56, 20 forsøg.												
Marne.....	102	100	104	99	98	104	102	104	104	104	99	101
Abed Palu.....	99	95	97	96	97	97	102	102	102	97	98	101

1. Gennemsnit for 7 sorter 1953—56 = 100.

2. Kun 1953—55.